

Umowa zakładowa

z dnia .....

zawarta w ..... pomiędzy:

....., zwaną dalej „Pracodawcą”, w której imieniu działa:

.....

.....

a

....., w której imieniu działają:

.....

działającą w imieniu Pracowników

- zwana dalej „Umową”.

Art. 1

Strony zgodnie oświadczają, że Umowa Zakładowa zawarta w dniu ..... r. otrzymuje brzmienie jak w art. 3 niniejszej Umowy.

Art. 2

Niniejsza Umowa wchodzi w życie z dniem zarejestrowania pracowniczego programu emerytalnego przez organ nadzoru w rejestrze pracowniczych programów emerytalnych. Zmiany Umowy wchodzi w życie z dniem ich zarejestrowania przez organ nadzoru w rejestrze pracowniczych programów emerytalnych.

Art. 3

§ 1

Definicje

Użyte w Umowie określenia oznaczają:

1. Agent Transferowy – Atlantic Fund Services Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, podmiot, któremu Fundusze powierzyły prowadzenie rejestru uczestników Funduszy i wykonywanie na rzecz Funduszy obsługi rachunkowo-księgowej, jak również prowadzenie rozliczeń pieniężnych na bankowych rachunkach zbywania i odkupywania jednostek uczestnictwa;
2. Depozytariusz – bank wykonujący w stosunku do Funduszu obowiązki depozytariusza określone ustawą z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.);
3. Fundusz, Fundusze – w liczbie pojedynczej SKOK Parasol Fundusz Inwestycyjny Otwarty, SKOK FIO Rynku Pieniężnego, SKOK FIO Etyczny 1, w liczbie mnogiej – wszystkie z wyżej wymienionych Funduszy;
4. Fundusz inwestycyjny – otwarty fundusz inwestycyjny lub specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty działający na podstawie ustawy o funduszach inwestycyjnych;
5. IKE – indywidualne konto emerytalne w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1205 z późn. zm.);
6. Pracownik – osobę zatrudnioną w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę oraz osobę zatrudnioną na podstawie umowy zawartej w wyniku powołania lub wyboru do organu reprezentującego osobę prawną;
7. Program – Pracowniczy Program Emerytalny .....
8. Rachunek – rachunek w rozumieniu Ustawy, tj. zapis w rejestrze uczestników Funduszu, a jednocześnie konto uczestnika Funduszu w danym Funduszu/Subfunduszu w rozumieniu statutu Funduszu;
9. Subfundusz – nieposiadającą osobowości prawnej, wydzieloną organizacyjnie część Funduszu, charakteryzującą się w szczególności odmienną polityką inwestycyjną;
10. Subrejestr – elektroniczna ewidencja danych dotyczących jednego Uczestnika w danym Subfunduszu;
11. Środki – środki finansowe gromadzone, w celu realizacji Programu inwestowane w jednostki uczestnictwa danego Subfunduszu/Funduszu, na rachunku Uczestnika prowadzonym w danym Subfunduszu/Funduszu lub środki pieniężne na rachunku Uczestnika, prowadzonym na podstawie niniejszej Umowy przez Fundusz;
12. Towarzystwo – Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo – Kredytowych S.A. będące organem Funduszu;
13. Uczestnik – Pracownika, który przystąpił do Programu;
14. Umowa z Funduszem – umowę o wnoszenie przez Pracodawcę składek pracowników do Funduszu zawartą między Pracodawcą i Funduszem;

15. Ustawa – ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz.1207 z późn. zm.);
16. Wynagrodzenie – podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.), bez stosowania ograniczeń, o których mowa w art. 19 ust.1 tej ustawy;
17. Wypłata – dokonana przez Uczestnika lub osobę uprawnioną w rozumieniu Ustawy o pracowniczych programach emerytalnych wypłatę gotówkową lub realizację przelewu środków zgromadzonych w ramach Programu na wskazany przez Uczestnika lub osobę uprawnioną rachunek bankowy na warunkach określonych w Umowie, w przypadku spełnienia warunków określonych w Ustawie o pracowniczych programach emerytalnych;
18. Wypłata transferowa – przekazanie środków na warunkach określonych w Ustawie do innego pracowniczego programu emerytalnego, na IKE Uczestnika albo osoby uprawnionej w rozumieniu tej ustawy lub z IKE Uczestnika albo osoby uprawnionej do Programu w przypadkach i na warunkach, o których mowa w przepisach o indywidualnych kontach emerytalnych;
19. Zatrudnienie – nawiązanie stosunku prawnego, o którym mowa w pkt 6;
20. Zwrot – wycofanie środków zgromadzonych w ramach Programu w przypadku jego likwidacji, jeżeli nie zachodzą przesłanki do wypłaty bądź wypłaty transferowej.

§ 2

Przedmiot Umowy

Umowa określa zasady i warunki uczestnictwa Pracowników w Programie.

§ 3

Forma Programu

1. Program prowadzony jest w formie umowy o wnoszenie przez pracodawcę składek Pracowników do Funduszy.
2. Zarządzającym w rozumieniu Ustawy, który gromadzi środki i zarządza nimi jest Fundusz, w zależności od wyboru Uczestnika, Fundusz albo dwa Fundusze.

§ 4

Przystąpienie do Programu

1. Do Programu może przystąpić Pracownik, który nie ukończył 70 roku życia i jest zatrudniony co najmniej 3 miesiące u Pracodawcy.
2. Pracownik nie może ponownie przystąpić do Programu, jeśli dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, w przypadku dokonywania wypłaty ratalnej. Ograniczenie, o którym mowa w zdaniu poprzednim nie dotyczy osób, które dokonały wypłaty jako osoby uprawnione.
3. Przystąpienie Pracownika do Programu następuje, z zastrzeżeniem ust. 5, na podstawie pisemnej deklaracji o przystąpieniu do Programu, zwanej dalej "Deklaracją", po upływie jednego miesiąca od jej złożenia, chyba że Pracodawca potwierdzi na piśmie przystąpienie do programu w terminie wcześniejszym.
4. Pracodawca przyjmuje Deklarację i pisemnie potwierdza Pracownikowi jej przyjęcie.
5. Jeżeli Pracownikowi nie przysługuje prawo do uczestnictwa w Programie, Pracodawca zwraca Deklarację wraz z pisemnym uzasadnieniem odmowy jej przyjęcia. Zwrócenie Deklaracji powinno nastąpić nie później niż w terminie jednego miesiąca od dnia jej złożenia przez Pracownika.
6. W przypadku zamiaru dokonania transferu środków zgromadzonych przez Uczestnika na IKE do Programu, Pracodawca, na żądanie Uczestnika, wydaje mu potwierdzenie przystąpienia do Programu.

§ 5

Deklaracja przystąpienia do Programu

1. Deklaracja zawiera oświadczenie Pracownika, że otrzymał kopię Umowy i zapoznał się z jej treścią oraz akceptuje jej warunki. Ponadto w Deklaracji Pracownik określa Fundusz/Subfundusz albo dwa Fundusze/Subfundusze albo Fundusz i Subfundusz, do których Pracodawca będzie odprowadzał składki.
2. W przypadku, gdy Pracownik wskazał na dwa Fundusze/Subfundusze albo Fundusz i Subfundusz, jest zobowiązany określić w Deklaracji podział składki podstawowej na poszczególne Subfundusze/Fundusze, czyniąc to w ujęciu procentowym oraz zgodnie z zasadą, iż na jeden Subfundusz/Fundusz nie może przypadać mniej niż 40% składki podstawowej.
3. Deklaracja może zawierać:
  - a) określenie wysokości składki dodatkowej deklarowanej przez Pracownika,
  - b) upoważnienie dla Pracodawcy do naliczania i potrącania zadeklarowanej składki dodatkowej z wynagrodzenia Pracownika oraz dokonania jej przelewu na rachunek Uczestnika w Subfunduszu/Funduszu albo Funduszach/Subfunduszach,
  - c) rozrządzenie na wypadek śmierci Uczestnika.
4. Deklarując składkę dodatkową, Pracownik może wskazać poszczególne Fundusze albo jeden, dwa albo większą liczbę Subfunduszy, do których będzie ona przekazywana. Pracownik określa kwotowo podział składki dodatkowej pomiędzy

wskazanymi Subfunduszami bądź Funduszem/Funduszami, jednak część składki dodatkowej przekazywanej na każdy wskazany Fundusz/Subfundusz nie może być mniejsza niż kwota 50 zł.

5. Deklarację Pracownik może złożyć najwcześniej w dniu następnym po wpisaniu Programu do rejestru pracowniczych programów emerytalnych.
6. Deklaracja zawiera dane identyfikujące Pracownika: pierwsze imię, nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, NIP i numer PESEL albo numer paszportu bądź innego dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób nieposiadających obywatelstwa polskiego.

§ 6

Zmiana Deklaracji przystąpienia do Programu

1. Uczestnik ma prawo dokonania zmian Deklaracji w zakresie:
  - a) zmiany Funduszu/Subfunduszu lub Funduszy/Subfunduszy, do których przekazywana jest składka podstawowa lub zmiany struktury podziału składki podstawowej pomiędzy Fundusze/Subfundusze – dwa razy w roku kalendarzowym,
  - b) zmiany wysokości składki dodatkowej – dowolną liczbę razy,
  - c) zmiany Funduszu/Subfunduszu lub Funduszy/Subfunduszy, do których przekazywana jest składka dodatkowa lub struktury podziału tej składki pomiędzy Funduszami/Subfunduszami – dwa razy w roku kalendarzowym,
  - d) zmiany rozrządzenia na wypadek śmierci – dowolną liczbę razy.
2. W celu dokonania zmiany Deklaracji Uczestnik ponownie wypełnia formularz Deklaracji.
3. Zmiana Deklaracji w zakresie zmiany wysokości składki dodatkowej, jeżeli nie towarzyszy tej zmianie zmiana struktury podziału tej składki pomiędzy Fundusze/Subfundusze, wywiera skutki przy naliczaniu najbliższej składki dodatkowej pod warunkiem, że zostanie złożona w terminie 7 dni przed jej naliczaniem. Jeżeli termin ten nie zostanie zachowany, zmiana wysokości składki dodatkowej wywiera skutki od momentu naliczania kolejnej składki dodatkowej.
4. Zmiana Deklaracji w zakresie zmiany rozrządzenia na wypadek śmierci wywiera skutki z dniem doręczenia Pracodawcy.
5. Zmiana Deklaracji w zakresie zmiany Funduszu/Subfunduszu, do którego będzie przekazywana składka podstawowa lub składka dodatkowa, jak również zmiana struktury podziału składki podstawowej lub dodatkowej pomiędzy Fundusze/Subfundusze wywierają skutki od dnia otrzymania zmienionej Deklaracji przez zarządzającego.

§ 7

Wystąpienie z Programu

1. Uczestnik może dokonać w każdym czasie wypowiedzenia udziału w Programie z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia, składając Pracodawcy pisemne oświadczenia woli w tym przedmiocie.
2. Wypowiedzenie udziału w Programie następuje również w przypadku złożenia wniosku o wypłatę transferową.
3. W przypadku:
  - a) wypowiedzenia uczestnictwa w Programie,
  - b) ustania zatrudnienia Uczestnika u Pracodawcy,
  - c) zmiany formy programu w rozumieniu art. 6 ust. 1 Ustawy,
  - d) zmiany podmiotu zarządzającego na podmiot inny niż którykolwiek z Funduszy.

środki dotychczas zgromadzone na rachunku Uczestnika pozostają na tym rachunku do czasu ich wypłaty, wypłaty transferowej, zwrotu albo przeniesienia do innego zarządzającego w rozumieniu Ustawy.

§ 8

Warunki gromadzenia środków i zarządzania nimi przez Fundusze

1. Za kwoty odprowadzane na rachunek Uczestnika w ramach Programu nabywane są jednostki uczestnictwa SKOK FIO Rynku Pieniężnego, SKOK FIO Etyczny 1 oraz Subfunduszy: SKOK Aktywnego Zmiennej Alokacji, SKOK Stabilnego Zmiennej Alokacji, SKOK Gotówkowego, SKOK Obligacji i SKOK Akcji.
2. Uczestnik wskazuje Fundusz/Subfundusz lub Fundusze/Subfundusze, w których nabywane będą jednostki uczestnictwa za środki przekazywane przez Pracodawcę. Jednostki uczestnictwa nabywane z tytułu składki podstawowej i dodatkowej zapisywane są na odrębnych rachunkach Uczestnika prowadzonych w każdym Funduszu/Subfunduszu, w którym są gromadzone środki Uczestnika.
3. Fundusz ewidencjonuje wszystkie wpłacone składki, przyjęte i dokonane wypłaty transferowe, wypłatę oraz inne operacje na rachunku. Przed dokonaniem wypłaty transferowej Fundusz sporządza zgodnie z przepisami Ustawy informację dotyczącą Uczestnika, który złożył dyspozycję wypłaty transferowej. Informację tę zarządzający sporządza również w przypadku złożenia przez Uczestnika dyspozycji wypłaty albo przeniesienia środków będących następstwem zmiany formy programu lub podmiotu zarządzającego.
4. Fundusze zbywają jednostki uczestnictwa w dni wyceny, przypadające we wszystkie dni sesji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Cena zbycia jednostki uczestnictwa Funduszu/Subfunduszu równa jest wartości aktywów netto na jednostkę uczestnictwa danego Funduszu/Subfunduszu w dniu wyceny.
5. Nabycie jednostek uczestnictwa danego Funduszu/Subfunduszu następuje w chwili wpisania do Rejestru/Subrejestru przez Agenta Transferowego liczby jednostek uczestnictwa nabytych przez Uczestnika za kwotę wpłaconą w ramach Programu.

Wpisanie do Rejestru/Subrejestru nabytych przez Uczestnika jednostek uczestnictwa danego Funduszu/Subfunduszu następuje po otrzymaniu przez Agenta Transferowego prawidłowego raportu zbiorczego od Pracodawcy oraz informacji o otrzymaniu przez Depozytariusza środków pieniężnych związanych z tym nabyciem. Nabycie jednostek uczestnictwa następuje zgodnie z postanowieniami statutu Funduszu.

6. Środki Uczestnika mogą być gromadzone w poniższych Subfunduszach oraz Funduszach:

a) SKOK FIO Rynku Pieniężnego

Celem inwestycyjnym SKOK Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Rynku Pieniężnego jest wzrost wartości jego aktywów w wyniku wzrostu wartości lokat.

Aktywa Funduszu lokowane są w instrumenty rynku pieniężnego i depozyty o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie lub które można wycofać przed terminem zapadalności, w bankach krajowych lub instytucjach kredytowych. Środki Funduszu lokowane są w instrumenty rynku pieniężnego i depozyty w przypadku których maksymalny, ważony wartością lokat, średni termin do wykupu nie przekracza 90 dni.

Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Funduszu, część swoich aktywów na rachunkach bankowych.

b) Subfundusz SKOK Aktywny Zmiennej Alokacji

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości aktywów netto Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat, głównie poprzez inwestowanie w akcje spółek publicznych oraz obligacje skarbowe. Ponadto Subfundusz inwestuje także w inne instrumenty dłużne, w tym papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorców, w szczególności papiery dłużne o stałym oprocentowaniu.

Fundusz może lokować Aktywa Subfunduszu wyłącznie w:

- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski oraz papiery wartościowe dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na zagranicznym rynku regulowanym w kraju należącym do Unii Europejskiej,
- 2) papiery wartościowe będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w pkt.1), oraz gdy dopuszczenie do obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż jeden rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów,
- 3) papiery wartościowe inne niż określone w pkt.1) i 2) lub instrumenty rynku pieniężnego inne aniżeli określone w art.93 ust.1 pkt 4 Ustawy o funduszach inwestycyjnych z tym, że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% Wartości Aktywów Subfunduszu,
- 4) depozyty, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie, lub które można wycofać przed terminem zapadalności, w bankach krajowych lub krajowych instytucjach kredytowych, a za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego również w bankach zagranicznych,
- 5) instrumenty pochodne, jednakże wyłącznie w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego i wyłącznie w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Do 100% Aktywów Subfunduszu może być lokowane w akcje dopuszczone do publicznego obrotu papierami wartościowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w krajach należących do Unii Europejskiej. Dłużne papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa stanowić mogą do 50% Aktywów Subfunduszu. Subfundusz jest funduszem zmiennej alokacji, co oznacza, że proporcja udziału instrumentów dłużnych oraz akcji w portfelu Subfunduszu może ulegać dużym zmianom w zależności od tendencji rynkowych, z zachowaniem udziału akcji do 100% Wartości Aktywów Subfunduszu.

Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

c) Subfundusz SKOK Stabilny Zmiennej Alokacji

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest wzrost wartości aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat, głównie poprzez inwestowanie w sposób zrównoważony w akcje spółek publicznych oraz obligacje skarbowe i inne papiery dłużne, w szczególności papiery dłużne o stałym oprocentowaniu. Subfundusz inwestuje w akcje nie więcej aniżeli do 50% wartości Aktywów Funduszu.

Fundusz może lokować Aktywa Subfunduszu wyłącznie w:

- 1) papiery wartościowe emitowane, poręczane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski oraz papiery wartościowe dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na zagranicznym rynku regulowanym w kraju należącym do Unii Europejskiej,
- 2) papiery wartościowe będące przedmiotem oferty publicznej, jeżeli warunki emisji lub pierwszej oferty publicznej zakładają złożenie wniosku o dopuszczenie do obrotu, o którym mowa w pkt.1), oraz gdy dopuszczenie do obrotu jest zapewnione w okresie nie dłuższym niż jeden rok od dnia, w którym po raz pierwszy nastąpi zaoferowanie tych papierów,
- 3) papiery wartościowe inne niż określone w pkt.1) i 2) lub instrumenty rynku pieniężnego inne aniżeli określone w art.93 ust.1 pkt 4 Ustawy o funduszach inwestycyjnych z tym, że łączna wartość tych lokat nie może przewyższyć 10% Wartości Aktywów Subfunduszu,
- 4) depozyty, o terminie zapadalności nie dłuższym niż rok, płatne na żądanie, lub które można wycofać przed terminem zapadalności, w bankach krajowych lub krajowych instytucjach kredytowych, a za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego również w bankach zagranicznych,

- 5) instrumenty pochodne, jednakże wyłącznie w celu ograniczenia ryzyka inwestycyjnego i wyłącznie w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Do 50% Aktywów Subfunduszu może być lokowane w akcje dopuszczone do publicznego obrotu papierami wartościowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w krajach należących do Unii Europejskiej. Dłużne papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa stanowić mogą do 100% Aktywów Subfunduszu. Subfundusz jest funduszem zmiennej alokacji, co oznacza, że proporcja udziału instrumentów dłużnych oraz akcji w portfelu Subfunduszu może ulegać dużym zmianom w zależności od tendencji rynkowych, z zachowaniem udziału akcji nie większego niż 50% Wartości Aktywów Subfunduszu.

Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

d) Subfundusz SKOK Gotówkowy

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest ochrona realnej wartości Aktywów Subfunduszu.

Fundusz lokuje Aktywa Subfunduszu w następujące kategorie lokat:

- 1) listy zastawne, dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty rynku pieniężnego,
- 2) instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne,
- 3) jednostki uczestnictwa oraz tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą,
- 4) depozyty bankowe.

Środki Subfunduszu lokowane są głównie w instrumenty rynku pieniężnego oraz w inne dłużne papiery wartościowe lub prawa majątkowe inkorporujące wierzytelności pieniężne, w przypadku których czas pozostający do wykupu nie przekracza jednego roku lub wysokość oprocentowania jest ustalana dla okresów nie dłuższych niż rok. Środki pieniężne Uczestników będą lokowane przez Fundusz na rachunek Subfunduszu do 100% w kategorii lokat określone w pkt 1), przy czym udział tych kategorii lokat nie powinien być niższy niż 30% wartości Aktywów Subfunduszu.

Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

e) Subfundusz SKOK Obligacji

Celem inwestycyjnym Subfunduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat, głównie poprzez inwestowanie w dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty rynku pieniężnego. Subfundusz może również inwestować w depozyty bankowe, jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne.

Fundusz może lokować Aktywa Subfunduszu wyłącznie w:

- 1) obligacje o stałym lub zmiennym oprocentowaniu,
- 2) obligacje zerokuponowe,
- 3) dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty rynku pieniężnego,
- 4) instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne,
- 5) jednostki uczestnictwa innych funduszy inwestycyjnych otwartych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 6) depozyty bankowe.

Subfundusz jest funduszem obligacji, w którym środki pieniężne Uczestników Subfunduszu będą lokowane do 100% w kategorii lokat określone w pkt 1) i 2) powyżej, przy czym udział tych kategorii lokat w Aktywach Subfunduszu nie powinien być niższy niż 50% wartości Aktywów Subfunduszu. W pozostałej części Fundusz działając na rachunek Subfunduszu może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne kategorie lokat wskazane w pkt 3) – 6) powyżej.

Fundusz działając na rachunek Subfunduszu utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

f) Subfundusz SKOK Akcji

Celem Subfunduszu jest wzrost wartości Aktywów Netto Subfunduszu w wyniku wzrostu wartości lokat, głównie poprzez inwestowanie w akcje spółek publicznych. Ponadto Subfundusz inwestuje w obligacje skarbowe i instrumenty rynku pieniężnego oraz lokaty bankowe.

Fundusz może lokować Aktywa Subfunduszu wyłącznie w:

- 1) akcje spółek publicznych,
- 2) dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty rynku pieniężnego,
- 3) instrumenty pochodne,
- 4) depozyty bankowe.

Subfundusz jest funduszem akcji, w którym środki pieniężne Uczestników Subfunduszu będą lokowane do 100% w kategorii lokat określone w pkt 1) powyżej, przy czym udział tej kategorii lokat w Aktywach Subfunduszu nie powinien być niższy niż 80% wartości Aktywów Subfunduszu. W pozostałej części Fundusz może inwestować Aktywa Subfunduszu w inne kategorie lokat wskazane w pkt 2) – 4) powyżej.

Fundusz działając na rachunek Subfunduszu utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Subfunduszu, część Aktywów Subfunduszu na rachunkach bankowych.

g) SKOK FIO Etyczny 1

Celem Funduszu jest długoterminowy wzrost wartości Aktywów Funduszu w wyniku wzrostu wartości lokat, głównie poprzez inwestowanie w dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty rynku pieniężnego. Fundusz może również inwestować w tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą. Fundusz może również lokować swoje Aktywa w depozyty bankowe.

Fundusz może lokować wyłącznie w:

- 1) obligacje;
- 2) dłużne papiery wartościowe oraz instrumenty rynku pieniężnego;
- 3) tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne lub instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą;
- 4) depozyty bankowe;
- 5) instrumenty pochodne.

Środki pieniężne Uczestników Funduszu będą lokowane do 100% w kategorii lokat określone w pkt 1) i 2) powyżej, przy czym udział tych kategorii lokat w Aktywach Funduszu nie powinien być niższy niż 60% wartości Aktywów Funduszu. W pozostałej części Fundusz może inwestować Aktywa Funduszu w inne kategorie lokat wskazane w pkt 3) – 5) powyżej.

Fundusz utrzymuje, wyłącznie w zakresie niezbędnym do zaspokojenia bieżących zobowiązań Funduszu, część swoich Aktywów na rachunkach bankowych.

7. Za zbywanie jednostek uczestnictwa danego Funduszu/Subfunduszu za środki wpłacane w ramach Programu Fundusz nie pobiera opłat.
8. Za zarządzanie i reprezentowanie SKOK FIO Rynku Pieniężnego Towarzystwo pobiera wynagrodzenie maksymalne do 2% Wartości Aktywów Netto Funduszu w skali roku.
9. Za zarządzanie i reprezentowanie każdego z Subfunduszy oraz Funduszu SKOK Parasol FIO Towarzystwo pobiera wynagrodzenie maksymalnie: do wysokości 4 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w skali roku w Subfunduszu SKOK Aktywnym Zmiennej Alokacji, do wysokości 2,5 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w skali roku w Subfunduszu SKOK Stabilnym Zmiennej Alokacji, do wysokości 2,5 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w skali roku w Subfunduszu SKOK Gotówkowym, do wysokości 2,5 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w skali roku w Subfunduszu SKOK Obligacji, do wysokości 4 % Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w skali roku w Subfunduszu SKOK Akcji.
10. Za zarządzanie i reprezentowanie SKOK FIO Etyczny 1 Towarzystwo pobiera wynagrodzenie maksymalnie do wysokości 2,5% Wartości Aktywów Netto Funduszu w skali roku.
11. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 8, 9 i 10, naliczane jest w każdym Dniu Wyceny od Wartości Aktywów Netto Funduszu/Subfunduszu z poprzedniego Dnia Wyceny i wypłacane jest ze środków Funduszu/Subfunduszu w terminie do 5 dnia roboczego następnego miesiąca za miesiąc poprzedni.

Wszelkie koszty działalności Funduszu/Subfunduszu pokrywane są przez Towarzystwo, w tym z otrzymanego wynagrodzenia, z wyłączeniem:

- W przypadku Funduszu SKOK FIO Rynku Pieniężnego:

- 1) podatków i opłat wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym z opłat za zezwolenia oraz opłat rejestracyjnych,
- 2) prowizji i opłat związanych z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych oraz nabywaniem i odsprzedażą wierzytelności,
- 3) prowizji i opłat za przechowywanie papierów wartościowych i obsługę rachunków bankowych Funduszu,
- 4) kosztów wynagrodzenia likwidatora Funduszu, opłat i kosztów likwidacji Funduszu,
- 5) kosztów związanych z obsługą pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Fundusz,
- 6) kosztów prawnych działalności Funduszu, w tym opłat notarialnych i sądowych,
- 7) kosztów doradców prawnych, podatkowych i biegłych rewidentów, do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto w roku kalendarzowym,
- 8) podatków i innych obciążeń nakładane przez właściwe organy władzy publicznej na Fundusz, w związku z działalnością Funduszu.

Koszty wymienione w pkt 1) do 8) pokrywane są w terminach ich wymagalności i są kosztami Nielimitowanymi, z zastrzeżeniem pkt 7).

Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Nielimitowanych Funduszu ze środków własnych, w tym z pobieranego wynagrodzenia.

- W przypadku Subfunduszu SKOK Aktywnego Zmiennej Alokacji:

- 1) podatków i opłat wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym z opłat za zezwolenia oraz opłat rejestracyjnych,
- 2) prowizji i opłat związanych z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych oraz nabywaniem i odsprzedażą wierzytelności,

- 3) prowizji i opłat za przechowywanie papierów wartościowych i obsługę rachunków bankowych,
- 4) kosztów wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 zł (słownie: sto tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 5) kosztów wynagrodzenia likwidatora Funduszu w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu, jednak nie więcej niż 500.000 zł (słownie: pięćset tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 6) kosztów związanych z obsługą pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
- 7) kosztów prawnych działalności Funduszu, w tym opłat notarialnych i sądowych, do wysokości 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu wyliczana jest w następujący sposób: suma wartości aktywów netto Subfunduszu na koniec każdego miesiąca podzielona przez liczbę 12 (liczbę miesięcy),
- 8) kosztów doradców prawnych, podatkowych i biegłych rewidentów, do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu wyliczana jest w sposób wskazany w pkt. 7,
- 9) podatków i innych obciążeń nakładanych przez właściwe organy władzy publicznej na Fundusz w związku z działalnością Funduszu.

Koszty wymienione w pkt 1) do 9) pokrywane są w terminach ich wymagalności i są kosztami nielimitowanymi z zastrzeżeniem pkt 4), 5), 7) i 8).

Jeżeli koszty wymienione w pkt 1) do 9) związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu SKOK Aktywnego Zmiennej Alokacji, obciążają one wyłącznie Aktywa tego Subfunduszu. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto danego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.

Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów nielimitowanych Subfunduszu ze środków własnych, w tym z pobieranego wynagrodzenia.

- W przypadku Subfunduszu SKOK Stabilnego Zmiennej Alokacji:

- 1) podatków i opłat wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym z opłat za zezwolenia oraz opłat rejestracyjnych,
- 2) prowizji i opłat związanych z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- 3) prowizji i opłat za przechowywanie papierów wartościowych i obsługę rachunków bankowych,
- 4) kosztów wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 zł (słownie: sto tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 5) kosztów wynagrodzenia likwidatora Funduszu w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu, jednak nie więcej niż 500.000 zł (słownie: pięćset tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 6) kosztów prawnych działalności Funduszu, w tym opłat notarialnych i sądowych, do wysokości 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu wyliczana jest w następujący sposób: suma wartości aktywów netto Subfunduszu na koniec każdego miesiąca podzielona przez liczbę 12 (liczbę miesięcy),
- 7) kosztów doradców prawnych, podatkowych i biegłych rewidentów, do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu wyliczana jest w sposób wskazany w pkt.6,
- 8) podatków i innych obciążeń nakładanych przez właściwe organy władzy publicznej na Fundusz w związku z działalnością Funduszu.

Koszty wymienione w pkt 1) do 8) pokrywane są w terminach ich wymagalności i są kosztami nielimitowanymi z zastrzeżeniem pkt 4), 5), 6) i 7).

Jeżeli koszty wymienione w pkt 1) do 8) związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu SKOK Stabilnego Zmiennej Alokacji, obciążają one wyłącznie Aktywa tego Subfunduszu. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto danego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.

Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów nielimitowanych Subfunduszu ze środków własnych, w tym z pobieranego wynagrodzenia.

- W przypadku Subfunduszu SKOK Gotówkowy:

- 1) podatków i opłat wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym z opłat za zezwolenia oraz opłat rejestracyjnych,
- 2) prowizji i opłat związanych z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- 3) prowizji i opłat za przechowywanie papierów wartościowych i obsługę rachunków bankowych,
- 4) kosztów wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 zł (słownie: sto tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 5) kosztów wynagrodzenia likwidatora Funduszu w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu, jednak nie więcej niż 500.000 zł (słownie: pięćset tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 6) kosztów związanych z obsługą pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
- 7) kosztów prawnych działalności Funduszu, w tym opłat notarialnych i sądowych, do wysokości 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu wyliczana jest w następujący sposób: suma wartości aktywów netto subfunduszu na koniec każdego miesiąca podzielona przez liczbę 12 (liczbę miesięcy),
- 8) kosztów doradców prawnych, podatkowych i biegłych rewidentów, do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu wyliczana jest w sposób wskazany w pkt.7,
- 9) podatków i innych obciążeń nakładane przez właściwe organy władzy publicznej na Fundusz w związku z działalnością Funduszu.

Koszty wymienione w pkt 1)-9) są pokrywane przez Subfundusz w terminach ich wymagalności i są kosztami nielimitowanymi, z zastrzeżeniem pkt 4), 5), 7) i 8).

Jeżeli koszty wymienione w pkt 1)-9) związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu SKOK Gotówkowy obciążają one wyłącznie Aktywa tego Subfunduszu. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto danego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.

Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów nielimitowanych Subfunduszu ze środków własnych, w tym z pobieranego wynagrodzenia.

- W przypadku Subfunduszu SKOK Obligacji:

- 1) podatków i opłat wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym z opłat za zezwolenia oraz opłat rejestracyjnych,
- 2) prowizji i opłat związanych z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- 3) prowizji i opłat za przechowywanie papierów wartościowych i obsługę rachunków bankowych,
- 4) kosztów wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 zł (słownie: sto tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 5) kosztów wynagrodzenia likwidatora Funduszu w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu, jednak nie więcej niż 500.000 zł (słownie: pięćset tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 6) kosztów związanych z obsługą pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
- 7) kosztów prawnych działalności Funduszu, w tym opłat notarialnych i sądowych, do wysokości 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto wyliczana jest w następujący sposób: suma wartości aktywów netto Subfunduszu na koniec każdego miesiąca podzielona przez liczbę 12 (liczbę miesięcy),
- 8) kosztów doradców prawnych, podatkowych i biegłych rewidentów, do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto wyliczana jest w sposób wskazany w pkt 7) powyżej,
- 9) podatków i innych obciążeń nakładane przez właściwe organy władzy publicznej na Fundusz, w związku z działalnością Funduszu.

Koszty wymienione w pkt 1) do 9) pokrywane są w terminach ich wymagalności i są kosztami nielimitowanymi z zastrzeżeniem pkt 4), 5), 7) i 8).

Jeżeli koszty wymienione w pkt 1) do 9) związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu SKOK Obligacji, obciążają one wyłącznie Aktywa tego Subfunduszu. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto danego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.

Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów nielimitowanych Subfunduszu ze środków własnych, w tym z pobieranego wynagrodzenia.

- W przypadku Subfunduszu SKOK Akcji:

- 1) podatków i opłat wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym z opłat za zezwolenia oraz opłat rejestracyjnych,
- 2) prowizji i opłat związanych z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- 3) prowizji i opłat za przechowywanie papierów wartościowych i obsługę rachunków bankowych,
- 4) kosztów wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Subfunduszu na dzień otwarcia likwidacji Subfunduszu, jednak nie więcej niż 100.000 zł (słownie: sto tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Subfunduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 5) kosztów wynagrodzenia likwidatora Funduszu w wysokości ustalonej na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu, jednak nie więcej niż 500.000 zł (słownie: pięćset tysięcy złotych). Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość,
- 6) kosztów związanych z obsługą pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Fundusz na rzecz Subfunduszu,
- 7) kosztów prawnych działalności Funduszu, w tym opłat notarialnych i sądowych, do wysokości 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu wyliczana jest w następujący sposób: suma wartości aktywów netto na koniec każdego miesiąca podzielona przez liczbę 12 (liczbę miesięcy),
- 8) kosztów doradców prawnych, podatkowych i biegłych rewidentów, do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Subfunduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto Subfunduszu wyliczana jest w sposób wskazany w pkt 7) powyżej,
- 9) podatków i innych obciążeń nakładane przez właściwe organy władzy publicznej na Fundusz, w związku z działalnością Funduszu.

Koszty wymienione w pkt 1) do 9) pokrywane są w terminach ich wymagalności i są kosztami nielimitowanymi z zastrzeżeniem pkt 4), 5), 7) i 8).

Jeżeli koszty wymienione w pkt 1) do 9) związane są wyłącznie z funkcjonowaniem Subfunduszu SKOK Akcji, obciążają one wyłącznie Aktywa tego Subfunduszu. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża kilka Subfunduszy łącznie i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto Subfunduszu do sumy Wartości Aktywów Netto wszystkich Subfunduszy, na których ciąży obowiązek pokrycia tych kosztów. Jeżeli obowiązek pokrycia powyższych kosztów obciąża Fundusz w całości i nie można ustalić części, która obciąża Subfundusz, partycypację Subfunduszu w tych kosztach oblicza się na podstawie stosunku Wartości Aktywów Netto danego Subfunduszu do Wartości Aktywów Netto Funduszu.

Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów nielimitowanych Subfunduszu ze środków własnych, w tym z pobieranego wynagrodzenia.

- W przypadku SKOK FIO Etyczny 1:

- 1) podatków i opłat wynikających z obowiązujących przepisów prawa, w tym z opłat za zezwolenia oraz opłat rejestracyjnych;
- 2) prowizji i opłat związanych z transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych;
- 3) prowizji i opłat za przechowywanie papierów wartościowych i obsługę rachunków bankowych Funduszu;
- 4) kosztów wynagrodzenia likwidatora Funduszu do wysokości 0,1% Wartości Aktywów Netto Funduszu na dzień otwarcia likwidacji Funduszu, jednak nie więcej niż 100.000,00 złotych (słownie: sto tysięcy złotych) oraz opłat i kosztów likwidacji Funduszu. Towarzystwo pokrywa koszty wynagrodzenia likwidatora Funduszu przewyższające powyższą maksymalną wartość;
- 5) kosztów związanych z obsługą pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Fundusz;
- 6) kosztów prawnych działalności Funduszu, w tym opłat notarialnych i sądowych, do wysokości 0,1% średniej Wartości Aktywów Netto Funduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto wyliczana jest w następujący sposób: suma wartości aktywów netto na koniec każdego miesiąca podzielona przez liczbę 12 (liczbę miesięcy);
- 7) kosztów doradców podatkowych i biegłych rewidentów, do wysokości 0,1% średniej rocznej Wartości Aktywów Netto Funduszu w roku kalendarzowym. Średnia Wartość Aktywów Netto wyliczana jest w sposób wskazany w pkt 6 powyżej;

- 8) podatków i innych obciążeń nakładanych przez właściwe organy władzy publicznej na Fundusz w związku z działalnością Funduszu.

Koszty wymienione w pkt 1) – 8) są pokrywane przez Fundusz w terminach ich wymagalności. Koszty wymienione w pkt 4, 6 i 7 są kosztami limitowanymi. Koszty działalności Funduszu wymienione w pkt 1-3, 5 i 8 są kosztami Nielimitowanymi.

Towarzystwo może postanowić o pokrywaniu przez czas oznaczony lub nieoznaczony całości lub części kosztów Nielimitowanych Funduszu ze środków własnych, w tym z pobieranego wynagrodzenia.

12. Szczegółowe zasady funkcjonowania Funduszy/Subfunduszy określają ich Statuty.

§ 9

Wypowiedzenie umowy z Funduszami

1. W przypadku likwidacji Programu albo zmiany formy Programu lub zmiany podmiotu zarządzającego – Pracodawca może wypowiedzieć umowę z Funduszami.
2. W przypadku zmiany formy Programu lub zmiany podmiotu zarządzającego, Pracodawca może wypowiedzieć umowę z Funduszami z zachowaniem 6 miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli zostanie spełniona jedna z poniższych przesłanek:
  - a) wartość jednostki uczestnictwa któregośkolwiek z Funduszy/Subfunduszy zmniejszy się w ciągu roku kalendarzowego o więcej niż 15% lub
  - b) gdy co najmniej 50% Uczestników Programu zwróci się na piśmie do Pracodawcy z wnioskiem o zmianę formy Programu lub podmiotu zarządzającego z podaniem istotnych przyczyn przemawiających za taką zmianą.

Rozwiązanie umowy z Funduszami nie może nastąpić wcześniej niż w dniu wpisania do rejestru pracowniczych programów emerytalnych zmian zakładowej umowy emerytalnej wynikających ze zmiany podmiotu zarządzającego lub zmiany formy Programu.

3. W razie zaistnienia okoliczności określonych z art. 7 ust.1 i 2 Ustawy, Pracodawca jest uprawniony do wypowiedzenia umowy z Funduszami, pomimo że przesłanka określona w ust.2 nie jest spełniona. W takim przypadku wypowiedzenie powinno być dokonane z zachowaniem terminu określonego w ust.2.
4. W przypadku wypowiedzenia przez Pracodawcę umowy z Funduszami w związku z likwidacją Programu, Umowa ulega rozwiązaniu z dniem likwidacji Programu.
5. Tylko wszystkie Fundusze działające jednocześnie mogą wypowiedzieć umowę z Funduszami. Fundusze mogą wypowiedzieć umowę, jeżeli wypowiedzenie jest uzasadnione naruszeniem przez Pracodawcę jego obowiązków określonych w umowie z Funduszami. Wypowiedzenie powinno nastąpić z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia.

§ 10

Likwidacja jednego z Subfunduszy lub Funduszu

1. W przypadku otwarcia likwidacji jednego z Subfunduszy lub Funduszu, Towarzystwo jest obowiązane niezwłocznie powiadomić Pracodawcę o otwarciu likwidacji Subfunduszu/Funduszu. Powiadomienie powinno zawierać informację o firmie i siedzibie likwidatora Subfunduszu/Funduszu.
2. Pracodawca obowiązany jest powiadomić Uczestnika o konieczności złożenia w terminie 14 dni oświadczenia woli w przedmiocie zadysponowania środkami pieniężnymi uzyskanymi w związku z likwidacją Subfunduszu/Funduszu.
3. Uczestnik składa Pracodawcy oświadczenie woli, o którym mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2.
4. Złożone oświadczenie woli, o którym mowa w ust. 2, Pracodawca niezwłocznie przekazuje likwidatorowi.
5. Likwidator obowiązany jest do przekazania środków pieniężnych Uczestnika przyznanych w postępowaniu likwidacyjnym na nabycie jednostek uczestnictwa innego Subfunduszu/Funduszu albo innych Subfunduszy zgodnie ze złożonym przez Uczestnika oświadczeniem woli.
6. W przypadku niezłożenia przez Uczestnika oświadczenia woli, o którym mowa w ust. 3, środki pieniężne przyznane Uczestnikowi w postępowaniu likwidacyjnym przekazywane są przez likwidatora, w równych częściach, celem nabycia jednostek uczestnictwa pozostałych Subfunduszy.

§ 11

Zmiana Funduszu/Subfunduszu i zamiana jednostek uczestnictwa Subfunduszy oraz konwersja jednostek uczestnictwa

1. Uczestnik może dwa razy w roku kalendarzowym dokonać zmiany Funduszu/Subfunduszu lub Funduszy/Subfunduszy, do których jest przekazywana jego składka podstawowa lub zmiany struktury podziału tej składki. Uczestnikowi przysługuje również uprawnienie do dwukrotnej zmiany Funduszu/Subfunduszu lub Funduszy/Subfunduszy, do których jest przekazywana składka dodatkowa lub zmiany struktury podziału składki dodatkowej. Zmiana Funduszu/Subfunduszu oraz zmiana struktury podziału składki podstawowej lub dodatkowej następuje w trybie zmiany Deklaracji.
2. Uczestnik może dwa razy w roku kalendarzowym żądać dokonania zamiany wszystkich lub części jednostek uczestnictwa danego Subfunduszu nabytych za środki przekazane tytułem składki podstawowej na jednostki uczestnictwa innego Subfunduszu lub konwersji wszystkich lub części jednostek uczestnictwa danego Funduszu/Subfunduszu do innego Funduszu/Subfunduszu. Uczestnikowi przysługuje również uprawnienie do dwukrotnej zamiany wszystkich lub części jednostek uczestnictwa danego Subfunduszu nabytych za środki przekazane tytułem składki dodatkowej na jednostki uczestnictwa innego Subfunduszu lub konwersji wszystkich lub części jednostek uczestnictwa danego Funduszu/Subfunduszu do innego Funduszu/Subfunduszu.

3. Zamiana dokonywana jest poprzez odkupienie jednostek uczestnictwa związanych z Subfunduszem, z jednoczesnym nabyciem za całość kwoty uzyskanej w wyniku tego odkupienia, jednostek uczestnictwa związanych z innym Subfunduszem, z zastrzeżeniem, że odkupienie jednostek uczestnictwa związanych z Subfunduszem i nabycie jednostek uczestnictwa związanych z innym Subfunduszem w Funduszu następuje w tym samym Dniu Wyceny. Do nabycia i odkupienia jednostek uczestnictwa stosuje się odpowiednio postanowienia § 8 ust. 4-5.
4. Konwersja dokonywana jest poprzez odkupienie jednostek uczestnictwa związanych z Funduszem/Subfunduszem, z jednoczesnym nabyciem za całość kwoty uzyskanej w wyniku tego odkupienia, jednostek uczestnictwa związanych z innym Funduszem/Subfunduszem, z zastrzeżeniem, że odkupienie jednostek uczestnictwa związanych z Funduszem/Subfunduszem i nabycie jednostek uczestnictwa związanych z innym Funduszem/Subfunduszem w Funduszu następuje w tym samym Dniu Wyceny.
5. Oświadczenie Uczestnika w sprawie dokonania zamiany/konwersji jednostek uczestnictwa związanych z Subfunduszem/Funduszem, składa się na odrębnym formularzu, wskazując liczbę zamienianych/konwertowanych jednostek uczestnictwa albo kwotę, za którą ma nastąpić zamiana/konwersja. Oświadczenie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, wywiera skutki od dnia jego otrzymania przez zarządzającego.
6. Zamiana/konwersja jednostek uczestnictwa pomiędzy Subfunduszami/Funduszami nie stanowi wypłaty transferowej.

§ 12

Warunki wypłaty

1. Wypłata środków zgromadzonych w ramach Programu następuje w następujących okolicznościach:
  - a) na wniosek Uczestnika po osiągnięciu przez niego wieku 60 lat,
  - b) na wniosek Uczestnika po przedstawieniu przez niego decyzji o przyznaniu prawa do emerytury i po ukończeniu 55 roku życia,
  - c) w przypadku ukończenia przez Uczestnika 70 lat, jeżeli wcześniej nie wystąpił z wnioskiem o wypłatę środków,
  - d) na wniosek osoby uprawnionej w rozumieniu Ustawy w przypadku śmierci Uczestnika.
2. Postanowienia ust. 1 lit. c nie stosuje się, jeżeli Uczestnik jest Pracownikiem Pracodawcy. W takim przypadku wypłata następuje po ustaniu stosunku pracy.

§ 13

Sposoby dokonywania wypłat

1. W zależności od wniosku Uczestnika albo osoby uprawnionej w rozumieniu Ustawy, wypłata może być dokonywana jednorazowo bądź ratalnie. Wypłata jednorazowa będzie dokonana w terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc od dnia złożenia wniosku, a w przypadku wypłaty ratalnej pierwsza rata będzie płatna w terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc od dnia złożenia wniosku, chyba że wnioskodawca zażąda wypłaty w terminie późniejszym.
2. W sytuacji, gdy wnioskodawca żądał dokonywania wypłat ratalnych, w każdym czasie może zmienić tą dyspozycję, żądając jednorazowej wypłaty środków, które pozostają jeszcze na rachunku. Złożenie takiego wniosku powoduje wstrzymanie wypłat ratalnych a wypłata wszystkich środków zgodnie z żądaniem Uczestnika albo osoby uprawnionej następuje w terminie jednego miesiąca od daty złożenia wniosku.
3. Wypłaty ratalne są dokonywane w cyklach miesięcznych, określonych we wniosku Uczestnika albo osoby uprawnionej.
4. Wartość wypłat ratalnych określana jest kwotowo.
5. Wypłaty ratalne są dokonywane ze wszystkich rachunków prowadzonych dla Uczestnika lub osoby uprawnionej, proporcjonalnie do ich liczby.
6. W sytuacji, gdy wypłat ratalnych dokonuje się z kilku rachunków, a wartość środków zgromadzonych na poszczególnym rachunku nie pozwala już na dokonanie odnośnej wypłaty ratalnej z tego rachunku, wówczas zwiększa się odpowiednio kwoty wypłat ratalnych z rachunków, na których zgromadzone są jeszcze środki, proporcjonalnie do liczby tych rachunków.
7. Jeżeli wartość środków zgromadzonych łącznie na wszystkich rachunkach Uczestnika prowadzonych dla składki podstawowej i dodatkowej w dniu złożenia żądania wypłaty jest mniejsza niż równowartość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw za miesiąc poprzedzający miesiąc, w którym złożone zostało żądanie wypłaty, Uczestnik otrzymuje jednorazową wypłatę bez względu na treść złożonego żądania.
8. Wypłata bez wniosku Uczestnika, w przypadku określonym w paragrafie 12 ust. 1 lit. c, następuje jednorazowo, w terminie 3 miesięcy od tej daty ukończenia przez Uczestnika 70 lat, z zastrzeżeniem treści paragrafu 12 ust. 2.

§ 14

Wypłata transferowa z Programu

1. Wypłata transferowa jest dokonywana:
  - a) do innego pracowniczego programu emerytalnego, którego uczestnikiem jest Uczestnik,
  - b) na IKE Uczestnika,
  - c) na IKE osoby uprawnionej w rozumieniu Ustawy, w przypadku śmierci Uczestnika.
2. Wniosek o wypłatę transferową jest równoznaczny z wypowiedzeniem udziału w Programie.

3. Wypłata transferowa, o której mowa w ust. 1 lit. a, jest dokonywana na podstawie dyspozycji Uczestnika po okazaniu Pracodawcy zaświadczenia innego pracodawcy potwierdzającego fakt przystąpienia Uczestnika do pracowniczego programu emerytalnego, prowadzonego przez pracodawcę, który wystawił zaświadczenie.
4. Wypłata transferowa, o której mowa w ust. 1 lit. b i c, jest dokonywana na podstawie dyspozycji Uczestnika albo osoby uprawnionej w rozumieniu Ustawy po okazaniu Pracodawcy potwierdzenia zawarcia umowy, o którym mowa w przepisach o indywidualnych kontaktach emerytalnych.
5. Wypłata transferowa jest dokonywana w terminie nie dłuższym niż jeden miesiąc od dnia złożenia wniosku przez Uczestnika.
6. Wypłata transferowa z Programu nie może nastąpić w przypadku, gdy Uczestnik pozostaje w stosunku pracy z Pracodawcą.
7. Postanowienie ust. 6 nie ma zastosowania, jeżeli wypłata transferowa następuje w przypadku likwidacji Programu.
8. Wniosek o dokonanie wypłaty transferowej może dotyczyć jedynie całości środków zgromadzonych przez Uczestnika w Programie.

§ 15

Zwrot środków

1. Zwrot środków zgromadzonych na rachunku Uczestnika następuje w związku z likwidacją Programu, w przypadku, gdy w terminie, o którym mowa w § 22 ust. 9, nie zostanie wskazany rachunek do dokonania wypłaty transferowej. Zwrot środków jest dokonywany w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania przez Uczestnika informacji, o której mowa w art. 41 ust. 4 Ustawy.
2. Likwidator zarządzającego lub zarządzający na wniosek Pracodawcy dokonuje zwrotu, po uprzednim przekazaniu kwoty naliczonego podatku od tych środków, na rachunek właściwego urzędu skarbowego.
3. W przypadku braku możliwości przekazania zwracanych środków, o których mowa w ust. 2, Uczestnikowi, są one przekazywane do depozytu sądowego.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, w przypadku zwrotu zarządzający albo likwidator zarządzającego przekazuje ze środków Uczestnika na rachunek bankowy wskazany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwotę w wysokości 30% sumy składek podstawowych wpłaconych do Programu.
5. W przypadku Uczestnika, który przystąpił do pracowniczego programu emerytalnego przed dniem 1 czerwca 2004 r., zarządzający albo likwidator zarządzającego w przypadku zwrotu przekazuje, zgodnie z art. 45 ust. 1 Ustawy kwotę w wysokości 30% sumy składek podstawowych wpłaconych do Programu po dniu 31 maja 2004 r.
6. Kwota składek, o której mowa w ust. 4 i 5 przekazanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ewidencjonowana jest na koncie ubezpieczonego, o którym mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jako składka na ubezpieczenie emerytalne należna za miesiąc, w którym kwota ta została przekazana do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 16

Zasady obliczania i forma wypłat środków z Funduszu

Wypłata, wypłata transferowa lub zwrot środków zgromadzonych w Funduszu następuje w formie pieniężnej, po odkupieniu przez Fundusz jednostek uczestnictwa znajdujących się na rachunku lub rachunkach Uczestnika w danym Funduszu/Subfunduszu, dokonanych zgodnie z postanowieniami statutu Funduszu.

§ 17

Składka podstawowa

1. Składka podstawowa dla danego Uczestnika wynosi ..... % jego wynagrodzenia otrzymywanego od Pracodawcy.
2. Składkę podstawową finansuje Pracodawca.
3. Pracownik może wskazać: co najwyżej dwa Fundusze lub co najwyżej dwa Subfundusze lub Fundusz i Subfundusz, do których Pracodawca będzie przekazywać składkę podstawową w częściach określonych przez Pracownika.
4. Pracodawca nalicza i odprowadza składkę podstawową na rachunek albo rachunki Uczestnika:
  - a) w odniesieniu do składników wynagrodzenia należnych za okresy nie dłuższe niż jeden miesiąc – w dniu wypłaty tych składników przez Pracodawcę i odprowadza je w okresach miesięcznych;
  - b) w odniesieniu do składników wynagrodzenia należnych za okresy dłuższe niż jeden miesiąc – w dniu wypłaty tych składników przez Pracodawcę i odprowadza je również w tym terminie.

§ 18

Składka dodatkowa

1. Pracownik może zadeklarować miesięczną składkę dodatkową. Wysokość składki dodatkowej Pracownik określa w Deklaracji.
2. Minimalna miesięczna wysokość składki dodatkowej możliwa do zadeklarowania przez Uczestnika wynosi 50 zł.
3. Suma składek dodatkowych wniesionych przez Uczestnika do Programu w ciągu roku kalendarzowego nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej czteropółkrotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o przewidywanym budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W przypadku, gdy kwota ustalona w sposób określony w zdaniu pierwszym będzie niższa od kwoty ogłoszonej w poprzednim roku kalendarzowym, wówczas obowiązuje kwota ogłoszona w

poprzednim roku kalendarzowym. Limitu, o którym mowa w niniejszym ustępie, nie stosuje się do środków wniesionych w ramach wypłaty transferowej.

4. Składkę dodatkową Pracownik może zadeklarować w chwili przystąpienia do Programu, a także w każdym czasie po przystąpieniu do Programu.
5. Deklarując składkę dodatkową Pracownik może wskazać Fundusz/Fundusze i/lub jeden, dwa albo większą liczbę Subfunduszy, do których będzie ona przekazywana. Pracownik określa kwotowo podział składki dodatkowej pomiędzy wskazanym Funduszem/Funduszami i/lub Subfunduszami, jednak część składki dodatkowej przekazywanej na każdy wskazany Fundusz/Subfundusz nie może być mniejsza niż kwota 50 zł.
6. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 5, Uczestnik może dokonywać zmiany wysokości zadeklarowanej składki dodatkowej dowolną liczbą razy, natomiast zmiany Funduszu/Subfunduszu lub Funduszy/Subfunduszy, do których przekazywana jest składka dodatkowa lub zmiany struktury podziału tej składki pomiędzy Funduszami/Subfunduszami może dokonywać dwa razy w roku kalendarzowym.
7. Zadeklarowanie składki dodatkowej po przystąpieniu do Programu oraz zmiana wysokości składki dodatkowej następuje w formie zmiany Deklaracji.
8. Składkę dodatkową w wysokości zadeklarowanej przez Uczestnika nalicza Pracodawca od wynagrodzenia Uczestnika, a następnie potrąca ją z wynagrodzenia wypłacanego Uczestnikowi po opodatkowaniu i odprowadza na rachunek albo rachunki Uczestnika w danym Funduszu/Subfunduszu.
9. Składkę dodatkową za dany miesiąc Pracodawca nalicza, potrąca i odprowadza na rachunek albo rachunki Uczestnika z wynagrodzenia otrzymywanego przez Uczestnika za ten miesiąc, w dniu wypłaty tego wynagrodzenia.
10. W przypadku, gdy kwota wynagrodzenia po opodatkowaniu należna Uczestnikowi w danym miesiącu będzie niższa od kwoty zadeklarowanej składki dodatkowej, Pracodawca odprowadza na rachunek Uczestnika całą kwotę wynagrodzenia po opodatkowaniu należną Uczestnikowi w tym miesiącu.
11. W przypadku, gdy Uczestnik wskazał Fundusz/Fundusze i/lub Subfundusz/Subfundusze albo dwa lub większą liczbę Subfunduszy, do których ma być przekazywana składka dodatkowa, a kwota wynagrodzenia po opodatkowaniu należna Uczestnikowi w danym miesiącu będzie niższa od kwoty zadeklarowanej składki dodatkowej, Pracodawca dokona proporcjonalnego podziału przekazywanej składki pomiędzy rachunkami Uczestnika stosownie do liczby Funduszy/Subfunduszy, do których Uczestnik zadeklarował wnoszenie składki dodatkowej.

§ 19

Wypłata transferowa do Programu

1. Wpłatę do Programu może stanowić także wypłata transferowa z innego pracowniczego programu emerytalnego oraz z IKE Uczestnika oraz z IKE zmarłego w przypadku, gdy Uczestnik jest osobą uprawnioną w rozumieniu przepisów ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych.
2. Wypłata transferowa do Programu dokonywana jest na wniosek Uczestnika, po przystąpieniu do Programu. Wniosek o dokonanie wypłaty transferowej do Programu Uczestnik może złożyć jednocześnie ze złożeniem Deklaracji, a także w każdym czasie po przystąpieniu do Programu. W przypadku, gdy w dniu składania wniosku środki Uczestnika są gromadzone w kilku Subfunduszach/Funduszu, Uczestnik jest obowiązany wskazać jeden Fundusz/Subfundusz, do którego ma nastąpić wypłata transferowa.
3. Fundusz ewidencjonuje wpłatę w postaci wypłaty transferowej z innego pracowniczego programu emerytalnego oraz z IKE Uczestnika po otrzymaniu środków i odnośnych informacji, które powinny towarzyszyć dokonywanej wypłacie transferowej zgodnie z przepisami odpowiednio rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 czerwca 2004 r. w sprawie przekazywania informacji dotyczących uczestników pracowniczych programów emerytalnych (Dz. U. Nr 153, poz.1611) albo rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie określenia wzoru informacji o środkach zgromadzonych przez oszczędzającego na indywidualnym koncie emerytalnym oraz terminu jej przekazywania (Dz. U. Nr 13, poz.61).
4. W przypadku, gdy wypłata transferowa dokonywana jest z IKE na rachunek Uczestnika Programu na warunkach określonych w ustawie o indywidualnych kontach emerytalnych, środki zgromadzone na IKE są przekazywane do Programu i traktowane jak środki pochodzące ze składki dodatkowej, w rozumieniu Ustawy.

§ 20

Rozrządzenie na wypadek śmierci

1. W Deklaracji Uczestnik może dokonać rozrządzenia środkami zgromadzonymi na jego rachunku przez wskazanie osoby fizycznej uprawnionej do odbioru środków na wypadek jego śmierci.
2. Uczestnik może w każdym czasie zmienić lub odwołać rozrządzenie w trybie zmiany Deklaracji, przy czym jeżeli w Deklaracjach Uczestnik zamieści więcej niż jedno rozrządzenie, dyspozycja wydana później uchyli dyspozycję wydaną wcześniej.
3. Jeżeli Uczestnik wskazał kilka osób uprawnionych do otrzymania środków po jego śmierci, a nie oznaczył ich udziałów w tych środkach, uważa się, że udziały te są równe.
4. W przypadku braku rozrządzenia na wypadek śmierci uprawnieni są spadkobiercy na zasadach ogólnych. Wypłata na ich rzecz powinna nastąpić w terminie jednego miesiąca od dnia przedłożenia prawomocnego orzeczenia sądu o stwierdzeniu

nabycia prawa do spadku lub aktu poświadczenia dziedziczenia oraz zgodnego oświadczenia wszystkich spadkobierców o sposobie podziału środków zgromadzonych przez Uczestnika lub prawomocnego postanowienia sądu o dziale spadku.

§ 21

Zawieszanie odprowadzania składek oraz ograniczenia ich wysokości

1. Pracodawca może jednostronnie:
  - a) zawiesić odprowadzanie składek podstawowych lub
  - b) czasowo ograniczyć wysokość naliczanej składki podstawowej przez określenie obowiązującej w okresie tego ograniczenia zasady naliczania składki, zgodnie z art. 24 ust. 3 Ustawy.
2. W okresie obejmującym 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych łączny okres jednostronnego zawieszenia, o którym mowa w ust. 1 pkt. a), nie może przekroczyć sześciu miesięcy.
3. Po okresie zawieszenia, o którym mowa w ust. 2, Pracodawca może, jeżeli jest to uzasadnione sytuacją finansową, zawrzeć z reprezentacją Pracowników porozumienie o:
  - a) zawieszeniu naliczania i odprowadzania składek podstawowych lub
  - b) czasowym ograniczeniu wysokości składek podstawowych przez określenie obowiązującej w okresie tego ograniczenia zasady naliczania składki podstawowej, zgodnie z art. 24 ust. 3 Ustawy.
4. Zawarcie porozumienia, o którym mowa w ust. 3, następuje, jeżeli strony porozumienia uznają, że jest to uzasadnione sytuacją finansową Pracodawcy. Porozumienie obowiązuje od dnia w nim określonego, lecz nie wcześniej niż od dnia wpisania jego postanowień do rejestru pracowniczych programów emerytalnych.
5. Pracodawca rozwiązuje porozumienie w przypadku ustania przyczyny będącej podstawą jego zawarcia.
6. Pracodawca jest obowiązany rozpocząć ponowne naliczanie i odprowadzanie składek podstawowych, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło rozwiązanie lub wygaśnięcie porozumienia.
7. W okresie obejmującym 48 kolejnych miesięcy kalendarzowych łączny okres obowiązywania porozumienia zawartego na zasadach określonych w powyższych ustępach nie może przekroczyć 24 miesięcy.
8. Czas obowiązywania porozumienia może przekroczyć okres, o którym mowa w ust. 7, w przypadku, gdy dalsze naliczanie i odprowadzanie składek podstawowych spowodowałoby konieczność złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, o którym mowa w art. 21 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.).
9. Porozumienie na warunkach, o których mowa w ust. 8, może być zawarte na okres nie dłuższy niż 24 miesiące. Jeżeli jest to uzasadnione sytuacją finansową Pracodawcy, może on ponownie zawrzeć porozumienie.

§ 22

Likwidacja Programu

1. Likwidacja Programu może nastąpić w przypadku:
  - a) wystąpienia przesłanki do rozwiązania i w konsekwencji likwidacji wszystkich Funduszy, w których były gromadzone składki w ramach Programu, jeżeli nie nastąpi przejęcie któregośkolwiek z tych Funduszy przez inne towarzystwo funduszy inwestycyjnych oraz jeżeli reprezentacja Pracowników nie wyrazi zgody na zmianę niniejszej Umowy w trybie art. 41 ust. 1 i 2 Ustawy;
  - b) wypowiedzenia umowy z Funduszami przez wszystkie Fundusze – jeżeli reprezentacja Pracowników nie wyrazi zgody na zmianę niniejszej Umowy w trybie art. 41 ust. 1 i 2 Ustawy;
  - c) prowadzenia przez Pracodawcę więcej niż jednego programu w przypadku nabycia zakładu pracy w całości lub jego zorganizowanej części albo nabycia akcji towarzystwa emerytalnego lub połączenia pracodawców prowadzących programy;
  - d) likwidacji albo upadłości Pracodawcy;
  - e) spadku wartości środków zgromadzonych w Programie poniżej kwoty 1.000,00 zł (jeden tysiąc);
  - f) podjęcia przez Pracodawcę decyzji o likwidacji Programu, pod warunkiem zawarcia przez Pracodawcę porozumienia w sprawie rozwiązania niniejszej Umowy z reprezentacją Pracowników;
  - g) podjęcia przez Pracodawcę jednostronnej decyzji o rozwiązaniu niniejszej Umowy, pod warunkiem zachowania co najmniej 12-miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli uprzednio przez okres co najmniej trzech miesięcy zostało zawieszona odprowadzanie składek podstawowych lub została ograniczona ich wysokość.
2. Pracodawca w przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. a) do c) jest obowiązany przedstawić reprezentacji Pracowników ofertę zawierającą projekt umowy z nową instytucją finansową lub statut funduszu emerytalnego, do którego zamierza przystąpić, oraz propozycję zmiany niniejszej Umowy.
3. Jeżeli w okresie 2 miesięcy od przedstawienia przez pracodawcę reprezentacji pracowników oferty, o której mowa w ust. 2, nie zostanie wyrażona przez tą reprezentację zgoda na dokonanie zmian umowy zakładowej, Pracodawca, przedstawiając dokumenty potwierdzające złożenie propozycji zmiany umowy zakładowej, składa do organu nadzoru wnioski o wydanie decyzji o wykreśleniu Programu z rejestru programów.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. c) w celu zaproponowania gromadzenia środków w jednym programie, w terminie 3 lat od dnia nabycia albo połączenia, Pracodawca powinien zmienić umowę zakładową oraz wypowiedzieć lub zmienić umowę z instytucją finansową.

5. W przypadkach, o których mowa w ust.1 lit. d) do g) Pracodawca lub likwidator pracodawcy jest zobowiązany do złożenia do organu nadzoru wniosku o wydanie decyzji o wykreśleniu Programu z rejestru programów, przedstawiając dokumenty potwierdzające zaistnienie przyczyn likwidacji Programu.
6. Organ nadzoru wykreśli z urzędu Program z rejestru programów w przypadku, gdy:
  - a) zakończono postępowanie likwidacyjne Pracodawcy albo zakończono postępowanie upadłościowe Pracodawcy, a podmiot obowiązany do złożenia wniosku o wydanie decyzji o wykreśleniu programu z rejestru programów nie złożył takiego wniosku;
  - b) nie zakończono postępowania w sprawie wykreślenia Programu przed dniem zakończenia postępowania likwidacyjnego Pracodawcy albo zakończenia postępowania upadłościowego Pracodawcy.
7. Likwidacja Programu skutkuje wykreśleniem Programu z rejestru pracowniczych programów emerytalnych. Organ nadzoru wydaje decyzję o wykreśleniu Programu z rejestru, z zastrzeżeniem, iż w przypadkach, o których mowa w ust. 6 organ nadzoru nie wydaje decyzji a adnotację o wykreśleniu Programu pozostawia w aktach sprawy.
8. W przypadkach, o których mowa w ust. 6, art. 20 ust. 5 i 6 Ustawy oraz § 12, 13, 14 i 15 Umowy stosuje się odpowiednio.
9. Po uzyskaniu prawomocnej decyzji o wykreśleniu Programu z rejestru pracowniczych programów emerytalnych odpowiednio Pracodawca, syndyk masy upadłościowej Pracodawcy lub likwidator Pracodawcy przekazuje Uczestnikom za potwierdzeniem lub listem poleconym informację o likwidacji Programu, powiadamiając ich jednocześnie o terminie, od którego przestaje naliczać, pobierać i odprowadzać składki, oraz o przyczynach likwidacji Programu i o czynnościach, które podjął zgodnie z przepisami prawa. Informacja, o której mowa wyżej, powinna ponadto zawierać wezwanie Uczestnika do wskazania odpowiednio Pracodawcy, likwidatorowi Pracodawcy lub Funduszowi rachunku, na który ma zostać dokonana wypłata transferowa, oraz pouczenie Uczestnika, że w przypadku niepodania tego rachunku, w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania przez Uczestnika powyższej informacji, nastąpi zwrot oraz o konsekwencjach finansowych tego zwrotu.
10. Obowiązek Pracodawcy, syndyka lub likwidatora pracodawcy, o którym mowa w ust. 9, uważa się za zrealizowany, także, jeżeli Uczestnik dwukrotnie nie podejmie przesyłki poleconej.

§ 23

Nieodpłatność czynności Pracodawcy oraz Funduszy

1. Pracodawca wszystkie czynności związane z realizacją Programu wykonuje nieodpłatnie.
2. Fundusze nie pobierają opłat za zbywanie i odkupywanie jednostek uczestnictwa gromadzonych na rachunkach Uczestników ramach Programu.
3. Uczestnik nie ponosi kosztów opłat bankowych związanych z przelewem środków z tytułu wypłat, wypłat transferowych lub zwrotu.
4. Zamiana jednostek uczestnictwa danego Subfunduszu na jednostki uczestnictwa innego Subfunduszu oraz konwersja nie powodują po stronie Uczestnika konieczności ponoszenia opłat.

§ 24

Odpowiedzialność Pracodawcy

1. Pracodawca ponosi wobec Uczestników odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania swoich obowiązków określonych w Umowie oraz z tytułu terminowości i poprawności naliczania, potrącania i odprowadzania składek na rachunki Uczestników.
2. Oświadczenia Uczestnika związane z uczestnictwem w Programie, Pracodawca będzie przekazywał zarządzającemu niezwłocznie. Jednakże oświadczenia Uczestnika dotyczące wypłaty i wypłaty transferowej Pracodawca doręczy zarządzającemu nie później niż z upływem 7 dni od dnia doręczenia ich przez Uczestnika Pracodawcy.

§ 25

Forma i tryb składania oświadczeń woli przez Uczestnika

1. W sprawach dotyczących Programu Uczestnik składa pisemne oświadczenie woli Pracodawcy lub za jego pośrednictwem.
2. Uczestnik jest obowiązany informować Pracodawcę o każdorazowej zmianie adresu do korespondencji oraz danych identyfikujących Uczestnika, o których mowa w paragrafie 5 ust. 6.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio po ustaniu zatrudnienia.
4. W przypadku połączenia, podziału, zbycia zakładu pracy w całości albo jego zorganizowanej części, Uczestnik składa oświadczenia woli za pośrednictwem nowego pracodawcy.
5. W przypadku likwidacji zakładu pracy Uczestnik składa oświadczenia woli za pośrednictwem likwidatora, a po zakończeniu likwidacji bezpośrednio Funduszowi.
6. W przypadku upadłości Pracodawcy Uczestnik składa oświadczenia woli bezpośrednio Funduszowi. Syndyk masy upadłościowej jest obowiązany do powiadomienia Uczestników o sposobie składania oświadczenia woli w sprawach dotyczących Programu w związku z upadłością Pracodawcy w terminie 45 dni od dnia ogłoszenia upadłości.
7. W sprawach dotyczących Programu Pracodawca nie może być pełnomocnikiem Uczestnika.

§ 26

Warunki zmiany i wypowiedzenia Umowy

1. Zmiany niniejszej Umowy mogą być dokonane na podstawie zgodnego oświadczenia woli stron Umowy wyrażonego w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Pracodawca zmienia Umowę w przypadkach określonych w art. 7 ust.1 i 2 Ustawy, stosując odpowiednio przepis art. 41 Ustawy.
3. Zmiany Umowy obowiązują z dniem wpisu do rejestru pracowniczych programów emerytalnych.
4. Pracodawca może jednostronnie wypowiedzieć Umowę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia pod warunkiem zawarcia przez niego porozumienia w sprawie rozwiązania umowy zakładowej z reprezentacją pracowników.
5. Pracodawca może jednostronnie rozwiązać Umowę pod warunkiem zachowania 12-miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli uprzednio przez okres co najmniej trzech miesięcy zostało zawieszona odprowadzanie składek podstawowych lub została ograniczona ich wysokość.

§ 27

Zmiana formy Programu i zmiana podmiotu zarządzającego

1. Zmiana formy Programu lub też podmiotu zarządzającego wymaga zmiany Umowy. Warunkiem koniecznym do dokonania powyższych zmian jest wystąpienie jednej z poniższych okoliczności:
  - a) wartość jednostki uczestnictwa któregośkolwiek z Funduszy/Subfunduszy zmniejszy się w ciągu roku kalendarzowego o więcej niż 15% lub
  - b) gdy co najmniej 50% Uczestników Programu zwróci się na piśmie do Pracodawcy z wnioskiem o zmianę formy Programu lub podmiotu zarządzającego z podaniem istotnych przyczyn przemawiających za taką zmianą.
2. Pracodawca składa wówczas dyspozycję przeniesienia środków zgromadzonych na rejestrach Uczestników do nowego zarządzającego, przedkładając jednocześnie umowę zakładową uwzględniającą dokonane zmiany. Zarządzający zobowiązany jest do przeniesienia środków zgromadzonych na rejestrach uczestników będących następstwem zmiany formy Programu lub podmiotu zarządzającego w terminie 7 dni roboczych od dnia, w którym nastąpiła rejestracja zmian formy Programu lub podmiotu zarządzającego.
3. Pracodawca jest zobowiązany zawrzeć umowę o zarządzanie środkami gromadzonymi w ramach Programu z innym podmiotem w terminie zapewniającym ciągłość odprowadzania składek na rachunki Uczestników.
4. W przypadku zmiany formy Programu albo podmiotu zarządzającego Pracodawca jest zobowiązany do niezwłocznego wręczenia Pracownikowi nowego druku deklaracji uczestnictwa, uwzględniającej zmiany Umowy wynikające ze zmiany formy Programu albo zmiany podmiotu zarządzającego.

§ 28

Egzekucja środków z Programu

Zgromadzone w Programie środki ze składki podstawowej nie podlegają egzekucji sądowej i administracyjnej, chyba że powstał obowiązek ich zwrotu albo wypłaty i wtedy podlegają egzekucji od dnia wymagalności. Ograniczenia powyższe nie mają zastosowania do egzekucji mającej na celu zaspokojenie roszczeń z tytułu alimentów.

§ 29

Właściwość przepisów prawa

W kwestiach dotyczących Programu nie uregulowanych w Umowie zastosowanie mają przepisy Ustawy. W zakresie odnoszącym się do Funduszy i Subfunduszy – przepisy ustawy o funduszach inwestycyjnych.

§ 30

Egzemplarze

Umowa została sporządzona po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron, w jednym egzemplarzu dla TFI SKOK S.A. oraz w jednym egzemplarzu do celów związanych z postępowaniem o wpis do rejestru pracowniczych programów emerytalnych.

.....
Pracodawca

.....
Reprezentacja Pracowników